

Słupskie Towarzystwo Społeczno kulturalne

- . . . -

KOŁO MIŁOŚNIKÓW REGIONU

I PRZYJACIÓŁ PARKU KRAJOBRAZOWEGO

"DOLINA SŁUPI"

W SZESZCIOLETNIEJ DZIAŁALNOŚCI

1990 - 1995

- . . -

76-200 SŁUPSK

D o C z y t e l n i k ó w . . .

Niniejszy czwarty, a w 1995 r. drugi z kolei Zeszyt Informacyjny Koła Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" SZUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO KULTURALNEGO w Słupsku ukazuje się na zakończenie blisko sześciolletniej kadencji Zarządu Koła, która trwała nieprzerwanie od dnia 25 stycznia 1990 r.

Sprawozdanie Zarządu Koła STSK, wypełniające znaczną część niniejszego Zeszytu, obrazuje działalność i dorobek Koła w okresie tej stosunkowo długiej kadencji.

Najistotniejszym wydarzeniem ostatniego roku, jako proklamowanego przez Radę Europy Europejskiego Roku Ochrony Przyrody - "EROP 1995", było zorganizowanie w Słupsku, przez nasze Koło, ogólnopolskich X-tych Spotkań Regionalnych Rady Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury w dniach 9-10 czerwca 1995 r.

Zjazd około 50-ciu uczestników z całej Polski wypełniony był objazdami autokarowymi na wybrzeże morskie koło Ustki oraz na Pojezierze Bytowskie i w Dolinę Słupi. Drugi dzień zjazdu poświęcony był Sesji referatowo-dyskusyjnej z dwoma wystawami - fotograficzną obrazującą budownictwo szachulcowe północnej części Ziemi Słupskiej p.t. "Kraina w Kratę" oraz dorobku wydawniczego STSK, w tym głównie naszego Koła.

Patronat honorowy nad imprezą przyjęli Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Wojewoda Słupski.

W niniejszym Zeszycie zamieszczamy treść wypracowanych Wniosków Zjazdowych.

Na dzień 7 grudnia 1995 r., w ramach tradycyjnego Dnia Słupskiego Krajobrazu, zaproponowano Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Koła STSK z wystawą wydawnictw Koła oraz ekspozycją książek o lesie i leśnictwie.

Tę drogą składamy Wszystkim Osobom i Instytucjom, a szczególnie Zarządowi STSK, gorące podziękowania za doznana życzliwość i pomoc.

Słupsk, listopad 1995 r.

PRZEWODNICZĄCY KOŁA

dr inż. Józef Cieplik

SZESZCIOLETNIA DZIAŁALNOŚĆ
KOŁA MIŁOŚNIKÓW REGIONU
I PRZYJACIÓŁ PARKU KRAJOBRAZOWEGO
"DOLINA SŁUPI"
SZUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO KULTURALNEGO
W SŁUPSKU
W OKRESIE : 25 I 1990 - XI 1995 R.

Kolejna kadencja Zarządu Koła zainteresowała SZUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO KULTURALNEGO w Słupsku o nazwie: Koło Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" STSK w Słupsku rozpoczęła się dnia 25 stycznia 1990 r., kiedy to podczas Walnego Zebrania sprawozdawczo-wyborczego Koła, połączonego z uroczystą wieczornicą słowno-muzyczną i z otwarciem wystawy fotografii zabytków gotyckich miasta Słupska /autorstwa mgr Ireny-Teresy Cieplik/ w salach Filii Nr 8 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, wybrano nowy Zarząd Koła i nakreślono profil jego działania na przyszłość. Wówczas to właśnie przyjęto aktualną nazwę Koła złożoną z nazw dwu równoległe dotychczas działających Kół STSK : "Miłośników Regionu" /od 1968 r./ i "Przyjaciół Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi"" /od 1984 r./. Zarząd Koła, którego działalność trwała nieprzerwanie blisko sześć lat /1990-1995/ ukonstytuował się w następujący sposób:

- mgr Anna G o r s k a - biolog i pedagog,
- mgr Barbara L e d w o r o w s k a - polonista i bibliotekarz - Sekretarz Zarządu Koła,
- dr Stanisław K a c z m a r e k - zoolog i pedagog,
- mgr Zenon W o l s k i - leśnik i prawnik,
- mgr Bogdan B u d r y k - leśnik i prawnik,
- dr inż. Józef C i e p l i k - leśnik i geograf - Przewodniczący Zarządu Koła.

Nowy Zarząd kontynuował przyjęte znacznie wcześniej w obu dotychczasowych Kółach STSK i sprawdzone już metody pracy, bazując przede wszystkim na propagowaniu walorów krajobrazowych Ziemi Słupskiej i dorobku twórczego miejscowego społeczeństwa.

W załączonej tabeli przedstawiono schematycznie 6-letnią działalność Koła, która zamyka się bilansem 10-ciu imprez, 90-ciu prelekcji, 35-ciu publikacji w tym 12-stu wydawnictw specjalnych, własnych i wspólnych. W poszczególnych latach intensywność prac była nieco zróżnicowana w zależności od istniejących warunków.

W roku 1990, w dwóch wystawach okolicznościowych /25 I i 11 X/ wyeksponowano na fotografiach krajobraz zabytkowy, gotycki miasta Słupska oraz krajobraz nadmorski. 25 I zorganizowano też wieczór kolęd kaszubskich, a 11 X - prelekcję dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku, mgra Edwarda K o p r o w s k i e g o, z dyskusją, a także projekcję barwnych przezroczy z wybrzeża nadmorskiego.

Rok ten zaznaczył się też ogólnopolskimi zjazdami, w których uczestniczyli przewodniczący Koła STSK z wystąpieniami referatowymi i dyskusyjnymi: - np. VI Sejmik Morski "PAX" w Uście 10-11 V, 39-ty Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego we Wrocławiu 29 VI-1 VII, IV Kongres Krajoznawstwa Polskiego w Opolu 7-9 IX, IV Kongres Regionalnych Towarzystw Kultury w Lublinie 14-16 IX 1990 r. i in.

W 1991 roku przypadała X-ta rocznica utworzenia systemu ochrony krajobrazu województwa słupskiego z Parkiem Krajobrazowym "Dolina Słupi" i 10-ma obszarami krajobrazu chronionego. Z tej okazji Koło STSK zorganizowało spotkanie prelekcyjno-dyskusyjne z projekcją barwnych przezroczy dnia 16 X 1991 r. w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki w Słupsku. Ponadto przeprowadzono uroczystą wieczornicę słowno-muzyczną /koncert Mozartowski/ z projekcją przezroczy i wystawą grafik mgra inż. arch. Juliana G i e d y c h a z Koszalina, a także wystawą dokumentacji zabytków historycznych z obszaru P.K."D.Sł." - dnia 5 XII 1991 r. przy rekordowej licznie 120 uczestników.

Koło nasze współuczestniczyło także w wydaniu publikacji-albumu 10-ciu grafik inż. Juliana G i e d y c h a o tematyce obiektów zabytkowych P.K."D.Sł."

Ponadto przewodniczący Koła STSK brał udział w 12-stu różnych zjazdach i konferencjach regionalnych i krajowych z głosem w dyskusji.

Rok 1992 zaznaczył się współdziałaniem Koła w wydaniu dwóch tek /małych/ grafik inż. Juliana G i e d y c h a z tematyką walorów krajobrazowych i architektonicznych P.K."D.Sł." oraz pozycji książkowej upamiętniającej obchody X-lecia istnienia systemu ochrony krajobrazu w województwie słupskim. Doroczna tradycyjna impreza słowno-muzyczna z okazji 11-lecia P.K."D.Sł." zgromadziła w Filii Nr 8 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Słupsku dnia 10 XII 1992 r. - 106 uczestników.

Przewodniczący Koła STSK uczestniczył w 24 różnych zjazdach i konferencjach regionalnych i krajowych związanych z problemami kultury oraz ochrony przyrody i kształtowania krajobrazu.

W roku 1993 przeprowadzono dwie okolicznościowe imprezy /wieczornice słowno-muzyczne/ - 18 XI i 8 XII, związane z 25-leciem pracy społecznej Koła /Miłośników Regionu/ STSK.

Wieczornica w dniu 18 XI 1993 r. z referatami i dyskusją sygnalizowała równocześnie jubileusz 65-lecia istnienia Stowarzyszenia LIGA OCHRONY PRZYRODY. Natomiast 8 XII 1993 r., w XII-stą rocznicę utworzenia P.K."D.Sł.", uroczyste spotkanie przeprowadzono w nowootwartej siedzibie i sali ekspozycyjnej Zarządu P.K."D.Sł.", w której zorganizowano stałą wystawę p.t."Krajobraz Ziemi Słupskiej".

Warto wspomnieć też cztery wystąpienia referatowe przewodniczącego Koła STSK na zjazdach krajowych w Częstochowie /11 VI/, w Słupsku - WSP /21 IX/, w Gdańsku /21 XI/ i w Darłowie /11 XII/ oraz udział w 11-stu innych konferencjach krajowych i regionalnych m.in. w Warszawie, Poznaniu, Piotrkowie Tryb., we Władysławowie, w Koszalinie, Klukach.

Ogółem w roku 1993 zorganizowano 5 wystaw problemowych pokazując przeważnie dorobek publikacyjny i wydawniczy w ośrodkach bibliotecznych w Słupsku i podczas ogólnopolskiego zjazdu nauczycieli-biologów w WSP Słupsk we wrześniu /1993 r./.

W roku tym nasze opracowania ukazały się m.in. w takich czasopismach jak - dwutygodnik "Las Polski" Warszawa /Nr 6 i 11/, miesięcznik "Przyroda Polska" Warszawa /Nr 3/, Biuletyn "Pomorze Nadwiślańskie" Toruń /Nr 7/, "Informator" Krajowego Ośrodka Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury Ciechanów /Nr 9/.

Rok 1994 charakteryzował się wprawdzie jedną tylko imprezą Koła w dniu 8 XII 1994 r. jako t.zw. "Dzień Krajobrazu Słupskiego" z udziałem 65 osób i z okolicznościową wystawą fotografii Czesława Ceka - Y. Jednakże w roku tym opracowano i wydano aż cztery publikacje specjalne, własne, a przewodniczący Koła STSK uczestniczył w 14-stu konferencjach problemowych z wystąpieniami referatowymi i dyskusyjnymi. Szczególnie podkreślić wypada - Regionalny Pomorski Sejmik przed-kongresowy w DarłóWKu dnia 10 VI 1994 r. i V Kongres Regionalnych Towarzystw Kultury we Wrocławiu 22-25 IX 1994 r., a także symposium n.t.krajobrazu historycznego i kulturowego w Warszawie Ursynowie /SGGW/ dnia 8 XI 1994 r. i konferencja n.t. Obszaru Dolnej Wisły w Bydgoszczy 17-18 XI 1994 r. Dnia 19 XI 1994 r. w rezerwacie przyrody "Bukowa Góra nad Jeziorem Pyszne" koło Bytowa w otulinie P.K."D.Sł." odbyła się regionalna /a nawet w pewnym sensie międzynarodowa/ uroczystość ekumeniczna na odnowionym cmentarzu leśników bytowskich z lat 1874 - 1939.

Prelekcji wygłoszono w 1994 r. ogółem 23 dla 589 słuchaczy.

W 1995 roku znaczną część prac i zabiegów poświęcono na zorganizowanie w Słupsku krajowej imprezy p.n."X-te Spotkania Regionalne" w dniach 9-10 czerwca, firmowane przez Radę Krajową Regionalnych Towarzystw Kultury. Tematem wiodącym X-tych Spotkań Regionalnych były problemy przyrodniczo-geograficzne w działalności Regionalnych Towarzystw Kultury. Zjazd zgromadził około 50-ciu uczestników z całej Polski. Obok zwiedzania Muzeów w Zamku Słupskim i w Zamku Bytowskim oraz Pomorskiej Galerii Sztuki w Ustce, przeprowadzono dla uczestników dwa objazdy autokarowe - na wybrzeże nadmorskie wokół Ustki i w Dolinę Słupi. Sesji referatowo-dyskusyjnej towarzyszyły wystawy - wydawnictw STSK oraz fotograficzna słupskiego budownictwa szachulcowego p.t. "Kraina w kratę". Patronat honorowy nad imprezą przyjął Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Wojewoda Słupski.

Tradycyjna impreza jesienna dnia 26 października 1995 r. /wspólnie z PTTK i LOP/ stała się udziałem 24 osób. Urządzono wówczas pokaz /wystawę/ map turystycznych i zoologicznych szczególnie z regionu pomorskiego.

Przygotowywana na dzień 7 XII 1995 r. wieczornica słowno-muzyczna z wystawą wydawnictw Koła STSK oraz

książek o lesie i leśnictwie wypełni program tradycyjnego już "Dnia Słupskiego Krajobrazu".

Wyjątkowo duża liczba pozycji akt /109/ związana jest z liczną korespondencją dotyczącą X Spotkań Regionalnych w czerwcu 1995 r. w Słupsku.

- Sumując działalność Koła STSK w okresie ostatniego sześćdziesięciolecia 1990-1995 trzeba stwierdzić, że
- a/ W 10-ciu imprezach uczestniczyły łącznie 584 osoby, t.zn. przeciętna frekwencja wynosiła około 60 osób na jedną imprezę /24 - 120 osób/, co jest wskaźnikiem stosunkowo bardzo wysokim. Wystaw w tym czasie zorganizowano 12, przedstawiając głównie fotografie i drobne wydawnictwa.
 - b/ 90 prelekcji wysłuchały 3.273 osoby, co stanowi przeciętnie 36 osób na jedną prelekcję; rocznie przeciętnie wygłaszano 15 prelekcji /od 6 do 24 rocznie/.
 - c/ 35 opublikowanych drukiem prac zamieszczono w różnych czasopiśmiech, a także we własnych wydawnictwach oraz wspólnych z WKOP Słupsk i z Zarządem P.K."D.Sł." /przeciętnie rocznie po 6 - od 1 do 11/.
 - d/ Na bieżąco prowadzono akta Koła, które łącznie zarejestrowano w 374 pozycjach, t.j. przeciętnie rocznie po 62 /od 32 do 109 pozycji/, w tym opracowań problemowych 93, t.j. przeciętnie po 16 pozycji rocznie /od 8 do 22/.
 - e/ Udział w konferencjach i zjazdach regionalnych i krajowych wyraził się liczbą 87, t.zn. przeciętnie rocznie ponad 14.

Koło nasze ściśle współpracowało z Zarządem Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" i Obszarów Krajobrazu Chronionego Województwa Słupskiego, a nadto z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku, a zwłaszcza z jej Filią Nr 8, z Muzeum Pomorza Środkowego, z bratnimi instytucjami i organizacjami miejscowymi jak Liga Ochrony Przyrody i Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, a także ze Słupską Wyższą Szkołą Pedagogiczną, jak również m.in. z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Ostrzeszowskiej w Ostrzeszowie Wlkp /obecnie województwo kaliskie/. Jako przykład i dowód ścisłej i obopólnej współpracy świadczy fakt uhonorowania podczas ostatniej kadencji prawie wszystkich pracowników etatowych Zarządu P.K."D.Sł." upominkami i medalami nadawanymi im przez Zarząd STSK, a także i przez Stowarzyszenie LOP.

Zainteresowania grupy społecznej Słupska, w liczbie około 150 osób z różnych branż, działalności; Koła M.R. i P.P.K. "D.Sł." STSK oraz duża frekwencja podczas imprez dowodzi, iż działalność ta jest przydatna i przyjmowana i dlatego powinna być kontynuowana w przyszłości.

Charakterystyczny jest systematyczny udział młodzieży licealnej /szczególnie z I-go L.O.im.Bolesława Krzywoustego/ oraz młodzieży Państwowej Szkoły Muzycznej im.I.J.Paderewskiego w Słupsku, jako wykonawców programu artystycznego - recytatorskiego i muzycznego, w imprezach - wieczornicach Koła STSK. Koło bowiem stwarza tej młodzieży możliwość "obycia estradowego" i nabrania wiary w siebie i w swoje umiejętności artystyczne.

Przeprowadzanie imprez kameralnych Koła /przeważnie/ w pomieszczeniach Filii Nr 8 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Słupsku wytwarza specyficzny nastrój kulturowy oraz wiąże uczestników w atmosferze bibliotecznej powagi jako skarbnicy wiedzy, ale i radosnych doznań i przeżyć sprawianych szczególnie młodzieżowymi występami.

Stosowane przez Koło STSK różne formy publikacji w wydawnictwach własnych oraz w poważnych periodykach krajowych pozwalają na rozszerzenie kręgu zainteresowanych walorami Ziemi Słupskiej na znaczną część kraju.

W okresie ponad 27-letniej pracy społecznej Koła STSK przewinęło się wielu działaczy i fachowców. Istotnym tego przykładem jest działalność publikacyjna, gdzie wśród wybranych ważniejszych wydrukowanych opracowań naliczono 98 pozycji wykonanych przez grono 26 autorów. Na tle tych liczb - okres ostatniej kadencji Zarządu Koła prezentuje się 34-oma publikacjami, w tym 11 wydawnictw własnych /i wspólnych/.

Podobnie i działalność prelekcyjna - na 187 prelekcji dla ponad 6.000 słuchaczy w okresie ponad 27-letnim /1968-1995/, na czas ostatniej kadencji /1990-1995/ przypada 90 prelekcji dla grona 3.273 słuchaczy.

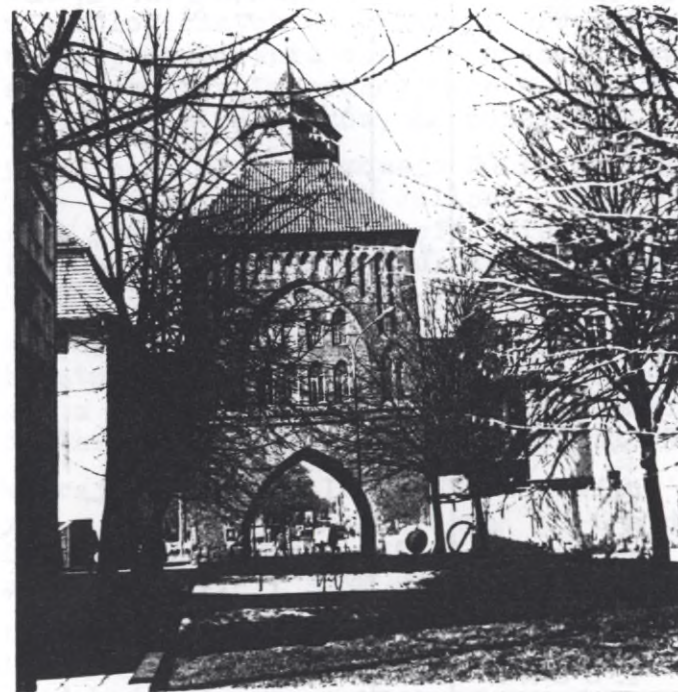
Dodać jeszcze należy wystąpienia referatowe i wypowiedzi problemowe na regionalnych i ogólnopolskich zjazdach i konferencyjnych w liczbie 32 w okresie ostatniej kadencji. Na podkreślenie zasługuje wystąpienie na forum obrad plenarnych V-go Kongresu Regio-

nalnych Towarzystw Kultury we Wrocławiu, dnia 23 IX 1994 r. z wypowiedzią p.t. "Krajobraz - Kultura - Społeczeństwo".

Dorobek ostatniej 6-letniej kadencji Zarządu Koła M.R. i P.P.K. "D.Sł." STSK /1990-1995/, na tle nieprzerwanej działalności Koła od 1968 r., należy dołączyć do ponad 30-letniego dorobku Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego w Słupsku /1964-1995/ i włączyć do ogólnej skarbnicy kulturowej Społeczeństwa Słupskiego. Wówczas uzyskamy satysfakcję z niezmarnowanego czasu i z przydatności naszej pracy dla Społeczeństwa.

Słupsk, listopad 1995 r.

Józef Cieplik

Gotycka "Nowa Brama" wiedzie ze Słupska do Szczecina

Fot. Irena Teresa Cieplik

TABELARYCZNE ZESTAWIENIE DZIAŁALNOŚCI
KOŁA MIŁOSNIKÓW REGIONU I PRZYJACIÓŁ PARKU KRAJOBRAZOWEGO "DOLINA SZUPI"
w latach 1990 - 1995.

Rok	Imprezy wie- czorni- ce z zebra- niami	Wystawy czonia Zarząd du Ko- ła	Posie- dze- nia Zarząd du Ko- ła	Prelekcje Liczb chaczy	Udział w zjaz- dach i konf.	Publikacje Liczb ba	Publikacje w tym wydaw- nictwa własne	Akta Koła Liczb pozy- cji własne	Uwagi w tym pozycje proble- mowe	
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
1990	2	2	11	16	6	8	2	32	16	
1991	2	1		24	12	1	1	38	10	
1992	1	1		12	24	3	3	98	18	
1993	2	5		9	15	7	4	44	8	
1994	1	1		23	14	5	4	53	22	
1995	2	2		6	16	11	2	109	19	
Razem: - 10										93

PISMIENNICTWO KOŁA M.R. i P.P.K. "D.SZ." STSK
SZUPSK 1990 - 1995. /pozycje wybrane/

A. Wydawnictwa własne STSK i wspólne -
- w porządku chronologicznym /1990-1995/.

- 1/ "Problemy Ochrony Przyrody w Województwie Słupskim - Zeszyty Informacyjne WKOP i STSK Słupsk - praca zbiorowa pod redakcją Józefa Cieplika - Nr 1-2/1990 (10-11) - Słupsk, czerwiec 1990 r., Rok V, stron 59, 7 artykułów; opracowania dotyczące społecznych organizacji zajmujących się ochroną przyrody w Słupsku w latach 1964-1990; m.in. przedstawiono 19 sylwetek osób zmarłych w tym czasie działaczy.
- 2/ "Problemy Ochrony Przyrody w Województwie Słupskim" - Zeszyty Informacyjne WKOP i STSK Słupsk - praca zbiorowa pod redakcją Józefa Cieplika - Nr 3/1990 (12) - Słupsk, grudzień 1990 r., Rok V, stron 22, 6 artykułów; opracowania dotyczące aktualności zoologicznych województwa słupskiego oraz zawierają podsumowanie całości wydawnictwa /wewnętrzne/ Zeszytów Informacyjnych WKOP - STSK Słupsk 1986-1990 /pięć roczników, 12 zeszytów/.
- 3/ "Zabytki Parku Krajobrazowego DOLINA SZUPI w grafice" - teka 10 grafik Juliana G i e d y c h a z opisem wprowadzającym Józefa Cieplika /X-lecie istnienia P.K. "D.SZ."/ - wyd. Zarząd P.K. "D.SZ." i STSK Słupsk 1991 r.
- 4/ "Park Krajobrazowy DOLINA SZUPI w grafice - Zabytki Architektury" - teka 6 grafik Juliana G i e d y c h a z opisem wprowadzającym Józefa Cieplika - wyd. Zarząd P.K. "D.SZ." i STSK Słupsk 1992 r.
- 5/ "Park Krajobrazowy DOLINA SZUPI w grafice - Krajobrazy" - teka 6 grafik Juliana G i e d y c h a z opisem wprowadzającym Józefa Cieplika - wyd. Zarząd P.K. "D.SZ." i STSK Słupsk 1992 r.
- 6/ "System ochrony krajobrazu w województwie słupskim w X-lecie istnienia 1981-1991" - praca zbiorowa pod redakcją Józefa Cieplika - wyd. Zarząd P.K. "D.SZ." i STSK Słupsk 1992 r., stron 54.

- 7/ "Krajobraz - Kultura - Społeczeństwo" - opracowanie tekstu Józef Cieplik, grafika Juliana Giedycha, układ redakcyjny Piotra Konarskiego - wyd. STSK Słupsk, wrzesień 1994 r., stron 14; tekst przedstawiony na V Kongresie Regionalnych Towarzystw Kultury we Wrocławiu we wrześniu 1994 r.
- 8/ "Naturalny i kulturowy krajobraz Ziemi Słupskiej" w opracowaniu Józefa Cieplika, z rysunkami Andrzeja Grzybowskiego, z fotografiami Ireny Teresy Cieplik - wyd. STSK Słupsk, listopad 1994 r., stron 16; wystąpienia na zjazdach krajowych w Warszawie 8 XI 1994 r. i w Bydgoszczy 18 XI 1994 r.
- 9/ "Koło Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" STSK (1968-1994) - Działalność - Metody - Problemy" - w opracowaniu Józefa Cieplika z rysunkami mapek Andrzeja Grzybowskiego - wyd. STSK Słupsk 1994 r., stron 28.
- 10/ "Krajobraz Środkowopomorski - Informator - Kalendarz na 1995 r." - w opracowaniu Józefa Cieplika z wystrojem graficznym i rysunkami mapek Andrzeja Grzybowskiego - wyd. "Civitas Christiana" i STSK Słupsk 1994 r., stron 64.
- 11/ "Społeczeństwo Słupskie w służbie Kultury i Natury" - praca zbiorowa pod redakcją Józefa Cieplika, z wystrojem graficznym Juliana Giedycha i Andrzeja Grzybowskiego oraz fotografiami Ireny Teresy Cieplik - wyd. STSK Słupsk 1995 r., stron 16; Refleksje n.t. 50-lecia powrotu Pomorza do Macierzy.

B. Publikacje w różnych wydawnictwach -
- w porządku chronologicznym /1993-1995/.

- 1/ Józef Cieplik - Obszary chronionego krajobrazu w Polsce - /W:/ miesięcznik "Przyroda Polska" Warszawa, marzec 1993 r., Nr 3/1993 (435), strony 14-16.

- 2/ Józef Cieplik - Marian Jankowski (1909-1992) "Z Żałobnej Karty" - /W:/ dwutygodnik "Las Polski" Warszawa, 16-31 marca 1993 r., Nr 6/1993 (1164), strona 27.
- 3/ Józef Cieplik - Wielkoobszarowa ochrona przyrody w województwie słupskim - /W:/ dwutygodnik "Las Polski" Warszawa, 1-15 czerwca 1993 r., Nr 11/1993 (1169), strony 14-15.
- 4/ Józef Cieplik - Rola towarzystw regionalnych w ochronie krajobrazu kulturowego i naturalnego - /W:/ "Informator" Krajowego Ośrodka Dokumentacji R.T.K. Ciechanów 1993 r., Nr 9, strony 75-78.
- 5/ Józef Cieplik - Ochrona krajobrazu ze szczególnym uwzględnieniem Województwa Słupskiego - /W:/ "Pomorze Nadwiślańskie" Toruń 1993 r., Biuletyn Nr 7, strony 52-59.
- 6/ Józef Cieplik - Polskie Parki Krajobrazowe jako ośrodki poradnictwa i edukacji w zakresie ochrony przyrody /sozologii/ - /W:/ VII Bałtyckie Forum Ekologiczne - "Ku integracji Krajów Bałtyckich - Franciszkański Ruch Ekologiczny (Gdańsk, listopad 1993 r.) - wyd. Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy Gdańsk 1993 r., strony 295-302.
- 7/ Piotr Konarski - Park Krajobrazowy "Dolina Słupi" - mapa turystyczna 1 : 100.000 z obszernym opisem w tekście - wyd. Zarząd P.K. "D.SŁ." Słupsk 1993 r.
- 8/ Piotr Konarski - Współczesna morfogeneza rejonu Poddąbia dowodem stabilności linii brzegowej - /W:/ Geologia i morfologia pobraża i południowego Bałtyku - 2-ga Konferencja, 23-25 czerwca 1994 r. - wyd. WSP Słupsk 1994 r., strony 89-91.
- 9/ Józef Cieplik - Bukowa Góra pod Bytowem - atrakcyjny rezerwat leśny - /W:/ kwartalnik "Jantarowe Szlaki" Gdańsk 1995 r., Nr 1 (235), strony 13-14.
- 10/ Józef Cieplik - Tradycyjna grudniowa impreza ochroniarska w Słupsku - /W:/ kwartalnik "Jantarowe Szlaki" Gdańsk 1995 r., Nr 1 (235), strona 56.

- 11/ Józef Ciemplik - Obchody Jesiennych Dni Ochrony Przyrody Słupsk 1994 r. - W:/ kwartalnik "Jantarowe Szlaki" Gdańsk 1995 r., Nr 1 (235), strona 57.
- 12/ Józef Ciemplik - Warunki środowiska dla turystyki nadmorskiej - /W:/ Zeszyty Morskie Nr 2 - wyd. Stowarzyszenie "Civitas Christiana" - Ośrodek Myśli Morskiej - Szczecin 1995 r., strony 35-49.
- 13/ Józef Ciemplik - O polskim Wybrzeżu Bałtyku przed siedemdziesięciu laty - /W:/ kwartalnik "Jantarowe Szlaki" Gdańsk 1995 r., Nr 3 (237), strony 16-17.
- 14/ Stanisław Kaczmarek - Problemy Wielkich miast - /W:/ Aktualia Ochrony Przyrody - 1995/II, strony 4-5 - wyd. Z.W. LOP Słupsk, maj 1995 r.
- 15/ Stanisław Kaczmarek - Nowoczesna technika chroni środowisko - /W:/ Aktualia Ochrony Przyrody - 1995/III, strony 4-7 - wyd. Z.W. LOP Słupsk, październik 1995 r.
- 16/ Stanisław Kaczmarek - Zasłużeni działacze ochrony przyrody w Polsce - Prof. S. KULCZYŃSKI i Inż. W. TYRAKOWSKI - /W:/ Aktualia Ochrony Przyrody - 1995/III, strony 7-9 - wyd. Z.W. LOP Słupsk, październik 1995 r.
- 17/ Stanisław Kaczmarek - Szczyt klimatyczny ONZ w Berlinie - /W:/ Aktualia Ochrony Przyrody - 1995/III, strony 10-11 - wyd. Z.W. LOP. Słupsk, październik 1995 r.

WNIOSKI z X-tych SPOTKAŃ REGIONALNYCH
RADY KRAJOWEJ REGIONALNYCH TOWARZYSTW KULTURY
9 - 10 czerwca 1995 r. w Słupsku

Po dokonaniu, przez uczestników X Spotkań Regionalnych w Słupsku, objazdów terenowych na trasach: Słupsk - Ustka - wybrzeże nadmorskie oraz Słupsk - Bytów - Pojezierze Bytowskie - Park Krajobrazowy "Dolina Słupi" - obszary morenowe, a także po wysłuchaniu referatu programowego i przeprowadzeniu dyskusji plenarnej - wypracowano następujące wnioski zjazdowe: -

1. Cechy krajobrazu naturalnego leżą u podstaw podziałów regionalnych i wykształcenia swoistych cech regionalistycznych w kulturze społecznej. Dlatego też kultywowanie zainteresowań rodzimym krajobrazem leży w interesie regionalnych towarzystw kultury. Stąd też, na przykładach prezentowanych przez Koło Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" SZUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO-KULTURALNEGO pracujące nieprzerwanie od 1968 r. oraz innych regionalnych towarzystw kultury - można zachęcić pozostałe towarzystwa społeczno-kulturalne w Polsce do prowadzenia działalności poznawczej, wychowawczej oraz rekreacyjnej w oparciu o walory i zabytki rodzimego krajobrazu.

2. Obserwowanie i kontemplowanie prawideł Natury, właśnie w mało skażonym środowisku reprezentowanym przez naturalny czy pierwotny krajobraz i jego organiczną harmonię - sprzyja poznaniu i stosowaniu zasad, prawd, harmonii w życiu przyrody i praw moralnych, które są nieodzownym warunkiem rozwoju społeczeństwa o wysokiej moralności indywidualnej i zbiorowej.

3. Zagospodarowanie kraju winno opierać się na prawach biologicznych wzbogaconych przez zdobycze cywilizacyjne i dostosowane do wymagań współczesności, lecz bez trwałej degradacji środowiska.

4. Współczesna gospodarka winna w większym stopniu uwzględniać system bezodpadowy, t.j. z maksymalną selekcją /śmieci/ i wykorzystaniem odpadów w postaci (odzyskanych) surowców wtórnych. Wyrabia się w ten sposób i gruntuje m.in. kultura bycia człowieka w codziennych czynnościach gospodarczych i domowych.

5. Gospodarka wodna, rolna, leśna, rybacka, łowiecka i inne bazujące na wykorzystaniu sił i zasobów przyrody winny być racjonalne z ograniczeniem do minimum stosowania środków chemicznych. Nieodzowne jest też stosowanie zasady odnawiania zużytych zasobów np. w leśnictwie czy łowiectwie, względnie rekultywacji terenu po wyeksploatowanych zasobach nieodnawialnych np. żwirowanie, gliniaki. Ma to także m.in. duży wpływ na wygląd krajobrazu lokalnego i doznania estetyczne.

6. W obszarach słabo zalesionych należy promować ochronę dotychczas istniejących i zakładanie nowych zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, osiedlowych i t.d. Uzyskuje się tym samym urozmaicenie i efekty biocenotyczne /siedliska ptaków, zwiększoną produkcję naturalną tlenu atmosferycznego w drodze fotosyntezy, uintensywniony obieg naturalny wody w przyrodzie/, nową kompozycję widokową w krajobrazie i t.d.

Regionalne towarzystwa kultury, zainteresowane prawidłowym rozwojem i wyglądem swojej "małej ojczyzny" - mogą skutecznie wpływać na wprowadzanie i utrzymywanie zadrzewień, podobnie zresztą jak i w innych dziedzinach gospodarowania przestrzenią i zasobami naturalnymi winny one dbać o harmonię w krajobrazie i racjonalną gospodarkę.

7. Ustanawianie i systematyczna ochrona pomników przyrody /pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleje drzewiaste, głazy narzutowe = eratyki, skałki/ wiąże się bardzo ściśle z historią regionu - tak geologiczną, jak i późniejszą - dziejów człowieka. Pomniki przyrody bowiem w dużej mierze przypominają przekształcenia naturalne z okresu zlodowaceń, jak i pola walk /bitew/, czy też innej dawnej działalności gospodarczej człowieka /np. zakładane w przeszłości systemy zadrzewień śródpolnych/. Stąd też rola regionalnych towarzystw kultury jest tu nieograniczona, ale też i celowa.

8. Walory widokowe rodzimego krajobrazu stają się często inspiracją do twórczości profesjonalnej i amatorskiej plastyków, fotografików, a nawet literatów i poetów. Regionalne towarzystwa kultury będą miały ogromne zasługi popierając twórczość artystyczną opartą o miejscowe motywy geograficzne i przyrodnicze, a także historyczne, przypominające zdarzenia rozgrywane w przeszłości na tle rodzimego krajobrazu.

9. Z zainteresowaniami rodzimym krajobrazem i historią

łączy się też właściwie kierowana edukacja społeczeństwa. Obok koniecznego wpływu społeczności zrzeszonych w regionalnych ruchach społeczno-kulturalnych na kształtowanie programów szkolnych, bardzo istotną rzeczą jest stosowanie metod pracy towarzystw kultury w postaci organizowania częstych objazdów - wycieczek krajoznawczych, urządzanie wystaw tematycznych i odczytów programowych w dziedzinie propagowania walorów rodzimego krajobrazu i jego ochrony, a także włączania młodzieży, która swymi występami recytatorskimi czy wokalnymi może przybliżyć słuchaczom rodzimą twórczość profesjonalną i amatorską opartą o regionalne walory geograficzno-przyrodnicze i wydarzenia historyczne z przeszłości.

10. Kolejne spotkania regionalne Rady Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury, obok przyjętych już schematów, winny w większym niż dotychczas stopniu zapoznać uczestników praktycznie w terenie z miejscowymi walorami naturalnymi środowiska, przy obecności m.in. przedstawicieli Kuratoriów Oświaty oraz społecznych i urzędowych czynników zajmujących się krajobrazem, ochroną przyrody, użytkowaniem zasobów naturalnych i t.p.

11. W ramach dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne społeczeństwa winno się przy każdej okazji propagować upowszechnienie produkcji t.zw. "zdrowej żywności" /zwłaszcza na obszarach chronionego krajobrazu/, a także rozwijać stosowanie wędrowek krajoznawczych, szczególnie pieszych i rowerowych.

12. Opublikowanie materiałów zjazdowych /pokonferencyjnych/ jest celowe ze względu na rozpowszechnienie omawianych idei i przyjętych wniosków oraz pozostawienia ich jako trwałego dorobku kulturowego.

Zestawił -
- Józef Cieplik, Słupsk.

*Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Słupsku
ul. Jaracza nr 6*

Sala obrad Sesji Referatowo-Dyskusyjnej
X Spotkań Regionalnych w Słupsku -
- dnia 10 czerwca 1995 r.
Fot. Michał Władysław Sznepka, Lubliniec .

S T A N I S Ł A W C Z E R N I K /1899-1969/

- Poeta autentycznie wiejski,
 piewca rodzimego krajobrazu

Wiersze z cyklu "Przyjaźń z Ziemią" - 1931 - 1939

K R A J O B R A Z

Południe zasłonięte pagórkami.
Na północ zwraca się twarz:
Szerokich i długich niw las,
I odległa iglica topoli.

Zbiega się szosa z gościńcem
U zbiegu łąki i pola.
Na północ - Pszeniczna Wola
I zawsze piękne Dziecińce.

A od północy z lekka patrz na lewo -
Daleka linia zakończona drzewem:
Tam na odludnym polu jabłoni dzika,
A jeszcze dalej góra Łagodna i cicha,
Lekko błękitem nawiana.

A tylko wschodnia zatrwoży cię ściana,
Jak nagły w zbożu krzyk.
Tam - krzyże.
Najwidoczniej najwyżej -
Nad skrzyżowaną drogą wiatrak - krzyż.

D R Z E W O

Patrzmy na siebie: pojęcia się mijają.
Drzewo - majestat.
Coś więcej niż zwierzę lub człowiek.
Piękniej i doskonalej, więcej ziemskie.
Więcej, prawdopodobniej boże.

Drzewo. Odwróćmy ewolucję. Pomyślmy inaczej.
I ucałujmy korę zdrapaną tępym nożem
Naszego brata, uczniaka.

POMORZE

MORZE BALTYSKIE

Zatoka Pomorska

